

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/214/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822203024
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7822203024.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa - M. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. Y. XXXX/X, F.V., v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny F., dieťa rodičov - matky O. G., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. O. XXXX/X, H., a otca U. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., v konaní začatom z úradnej povinnosti súdu, o nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad výchovou maloletej M. T., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa - jeho pobytom v zariadení v Centre pre deti a rodiny W. po dobu 6 mesiacov.

II. Súd ruší uznesenie Okresného súdu Rožňava sp. zn. 8P 102/2022 - 10 zo dňa 21.06.2022 o vydaní neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého bola maloletá odovzdaná do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny W..

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na podnet Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v F. (ďalej len „Úrad“) zo dňa 08.12.2022 súd uznesením sp.zn. 12P/214/2022 - 13 zo dňa 14.12.2022, začal z úradnej povinnosti konanie o nariadenie výchovného opatrenia maloletej M. T..

2. Súd následne uznesením sp.zn. 12P/214/2022 - 24 zo dňa 12.01.2023 ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny F., na zastupovanie v tomto konaní.

3. Z podnetu Úradu vyplýva, že maloletá M. pochádza z mimomanželského vzťahu matky O. G., rod. B., nar. XX.XX.XXXX a otca U. T., nar. XX.XX.XXXX. Z tohto vzťahu pochádzajú aj ďalšie dve maloleté deti - A. T., nar. XX.XX.XXXX a F. T., nar. XX.XX.XXXX, a tiež tri plnoleté deti - U. T., nar. XX.XX.XXXX, G. T., nar. XX.XX.XXXX a O. T.Á., nar. XX.XX.XXXX. Maloleté deti A., M. a F. boli rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 5P/88/2018 zo dňa 12.11.2018 zverené do osobnej starostlivosti otca. V rodine boli opakovane realizované sociálne šetrenia z dôvodu, že rodičia výchovu maloletých detí nezvládali. Otec spolu so svojimi maloletými deťmi obýva drevenú stavbu na adrese Č. XX v F.. Drevená stavba je upravená do podoby, aby mohla byť obývaná, ale kvalita bývania je na nízkej úrovni, aj napriek tomu, že sa otec snaží deťom zabezpečiť vhodné domáce prostredie. Elektrickú energiu majú zavedenú z vedľajšej bytovky, ale absentuje zdroj pitnej vody. Domácnosť je vybavená základnými spotrebičmi - chladničkou, plynovým sporákom, televízorom, sektorovým nábytkom a posteľami. Aj vzhľadom na skutočnosť, že deti vyrastajú vo veľmi slabých sociálnych pomeroch, s výchovou mal. M. boli vážne problémy. Orgán ochrany

detí vydal dňa 23.02.2021 odporúčanie na odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch v rozsahu 50 hodín, ktoré boli realizované v Centre pre deti a rodiny W., ktoré s rodinou začalo pracovať v marci ambulantnou a terénnou formou. Intervencia zo strany Centra pre deti a rodiny W. bola hodnotená pozitívne v tom smere, že otec sa snažil k výchove a zodpovednosti maloletých detí pristupovať zodpovedne. Problém však v tom období nastal s M., keď sa u nej začala prejavovať puberta a s tým súvisiace výchovné problémy prejavujúce sa odvrávaním, fajčením a požívaním alkoholických nápojov, nerešpektovaním autority rodičov. Maloletá opakovane opúšťala domácnosť bez vedomia otca a oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dospel k názoru, že u maloletej sa javilo ako dôvodné jej vyňatie z prirodzeného prostredia, ktoré bolo pre jej zdravý psychický, sociálny a fyzický vývin ohrozujúce. Maloletá M. bola dňa 21.06.2022, uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 8P/102/2022 dočasne zverená do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny W.. Dňa 16.11.2022 sa konala prípadová konferencia vo veci maloletej M., z ktorej vyplýva, že správanie maloletej v Centre je bezproblémové, rešpektuje všetkých zamestnancov Centra, má dobré vzťahy s deťmi, a navyše dosahuje veľmi dobré vyučovacie výsledky. Matka však maloletú M. žiadnym spôsobom nekontaktuje a nenavštevuje ju. Zo správy Úradu zo dňa 13.02.2023 vyplýva, že otec zlyháva aj pri výchove maloletého A., ktorý ho tiež nerešpektuje, vo voľnom čase fetuje toluén, čo škola hlásila orgánu ochrany detí dňa 30.11.2022, keď prišiel do školy sftovaný. S maloletým F. výchovné problémy zatiaľ nie sú, otca rešpektuje a je mu aj nápomocný.

4. Súd vykonal dokazovanie prostredníctvom výsluchu kolízneho opatrovníka, nakoľko rodičia maloletej sa na pojednávanie nedostavili, a svoju neúčasť riadne a včas neospravedlnili. Súd sa tiež oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - podnetom Úradu na nariadenie výchovného opatrenia, rodným listom maloletej, uznesením o začatí konania z úradnej povinnosti o nariadenie výchovného opatrenia, správou Mestského úradu F., správou Mestského úradu H., správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. o evidencii matky - ako uchádzačky o zamestnanie, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o poberaní dávok v hmotnej núdzi u otca maloletej a poberaní prídavku na dieťa, správou Sociálnej poisťovne F., správou Centra pre deti a rodiny W., správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. o vykonanom šetrení v rodine, pripojenými spismi tunajšieho súdu 8P/102/2022, 5P/13/2019, 5P/88/2018, 5P/53/2018, ako aj celým obsahom pripojených spisov.

5. Maloletá M. bola dňa 21.06.2022, na základe uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 8P/102/2022, neodkladným opatrením dočasne zverená do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny W..

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. zo dňa 09.02.2023, ktorý vykonal šetrenie pomerov v domácnosti matky maloletej, na základe dožiadania vyplýva, že matka maloletej so svojim manželom U. G. obýva dvojizbový byt na ulici X. O. v H., ktorý je v osobnom vlastníctve manžela matky. Domácnosť bola slušne, štandardne zariadená, vybavená bežnými elektrospotrebičmi a hygiena v domácnosti bola na primeranej úrovni, udržiavaná v čistote a v poriadku. Matka počas sociálneho zisťovania uviedla, že by mala záujem starať sa o svoju dcéru, avšak jej manžel to odmieta prijať. Počas rozhovoru s matkou maloletej, jej manžel rázne až agresívne vstúpil do rozhovoru pričom sa vyjadril, že matkine deti do domácnosti neprídu, o všetkom rozhoduje on a on jej deti živiť nebude, pretože už teraz musí živiť matku maloletej. Matka maloletej je nezamestnaná a nemá žiadny príjem. O všetko sa stará jej manžel, ktorý je poberateľom invalidného dôchodku. Matka sa tiež vyjadrila, že sa s manželom chystajú odcestovať do F. za prácou a zlepšiť si tak finančnú situáciu. Dlhšiu dobu budú údajne mimo bydliska. Matka tiež uviedla, že je s dcérou v pravidelnom kontakte prostredníctvom sociálnych sietí, inak sa nestretávajú. Maloletá M. údajne chcela prísť na návštevu k matke, ale nedali jej peniaze na cestu. Matka ďalej uviedla, že má aj ďalšie dve maloleté deti - A. T. a F. T., dátumy narodenia detí však nevedela uviesť, plní si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom pravidelne. Za matku fakticky posielajú peniaze na výživu jej detí manžel. V priebehu šetrenia bola komunikácia medzi manželmi vyostrená, kde manžel matky maloletej dôrazne vstúpil do rozhovoru a opakovane prízvukoval, že odmieta možnosť, že by sa matka mohla starať o svoje deti, pričom matka maloletej mu vytkala, že vyhadzoval jej deti z domu aj v neskorších večerných hodinách, keď ju prišli navštíviť. Maloleté deti nemôžu pri nich ani prespať. Manžel matky maloletej skonštatoval, že oni si vyživovaciu povinnosť plnia a o deti nech sa stará otec, nech ostanú tam kde sú. Otec maloletých detí sa však podľa manžela matky o deti poriadne nestará, chodí do herne, peniaze prehrá a deti potom nemajú čo jesť, nezaujíma sa o ne a vyhazuje ich z domu. Matka maloletej sa záverom vyjadrila, že o maloletú M. by sa rada postarala, ale manžel jej to nedovolí, a preto nemá možnosť zabezpečiť starostlivosť o ňu.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 13.02.2023 uviedol, že navrhuje uložiť výchovné opatrenie u maloletej M., na účely úpravy jej rodinných a sociálnych pomerov pobytom v zariadení - Centre pre deti a rodiny W.. Bytové podmienky u matky a u otca sa nezlepšili a matka maloletej ani nejaví záujem o maloletú, žije v H.. Kolízny opatrovník tiež uviedol, že otec súhlasil s tým, aby bolo u maloletej nariadené výchovné opatrenie pobytom dieťaťa v zariadení Centra pre deti a rodiny W.. Na záver navrhol zrušiť uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sp. zn. 8P/102/2022 - zo dňa 21.06.2022, ktorým bola maloletá dočasne zverená do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny W..

8. Podľa ust. § 37 ods. 1/ Zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

9. Podľa ust. § 37 ods. 2/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

10. Podľa ust. § 37 ods. 3/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogo a inak závislých.

11. Podľa ust. § 111 písm. m) Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výchovných opatreniach.

12. Podľa ust. § 120 CMP, súd rozhoduje vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozsudkom, ktorý okrem všeobecných náležitostí obsahuje aj poučenie o spôsoboch výkonu rozhodnutia.

13. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa ust. § 37 ods. 4/ Zákona o rodine, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,

b) inú povinnosť.

15. Podľa ust. § 37 ods. 5/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

16. Podľa ust. § 37 ods. 6/ Zákona o rodine, ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

17. Podľa ust. § 37 ods. 7/ Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

18. Podľa ust. § 37 ods. 8/ Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

19. Súd konštatuje, že nariadenie výchovného opatrenia maloletej M. je predovšetkým v jej záujme. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že aj napriek doterajším opatreniam orgánu ochrany detí, rodičia maloletej nemajú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie jej starostlivosti a výchovy. Aj po vyňatí maloletej z prirodzeného prostredia sa bytové podmienky rodičov nezlepšili. Návrat maloletej M. do prirodzeného prostredia nie je reálny. Matka ani otec nevynaložili žiadne úsilie, aby maloletej zabezpečili potreby pre jej ďalší zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin a súčasné podmienky v rodine sú na jej návrat rozhodne nevyhovujúce. Správanie maloletej v Centre bolo doposiaľ bezproblémové, rešpektuje všetkých zamestnancov Centra, má dobré vzťahy s deťmi, a navyše dosahuje aj veľmi dobré vyučovacie výsledky. Pokiaľ sa preukáže, že u rodičov maloletej budú vytvorené podmienky pre návrat maloletej do prirodzeného prostredia rodiny, súd nariadené výchovné opatrenie zruší, ale v opačnom prípade začne konať aj bez návrhu z úradnej povinnosti a nariadi nad maloletou ústavnú starostlivosť. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, súd nariadil nad výchovou maloletej výchovné opatrenie, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov, jej pobytom v Centre pre deti a rodiny W., na dobu 6 mesiacov, keďže je predovšetkým v záujme maloletej, aby ostala v tomto zariadení. Súd takto rozhodol predovšetkým s poukazom na skutočnosť, že prvoradým hľadiskom v tomto konaní je záujem maloletého dieťaťa.

20. Orgán ochrany detí bude aj naďalej spolupracovať s rodičmi maloletej na úprave rodinných a sociálnych pomerov, aby sa v čo najkratšom čase mohla vrátiť do prirodzeného prostredia.

21. Súd s poukazom na ust. § 363 CMP, zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 8P/102/2022 - 10 zo dňa 21.06.2022, ktorým súd dočasne zveril maloletú do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny W..

22. Podľa ust. § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Súd rozhodol o trovách konania tak, ako je uvedené vo výroku III. tohto uznesenia, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP , v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) .

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 ods. 1,2,3 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.